

JORDI BILBENY | Autor del llibre 'La sardana i la religió de les bruixes'

“El primer document que tenim de la sardana és del 1552, on es prohibeix”

Bilbeny (Arenys de Mar, 1961) és un escriptor i investigador català, conegut per les seves tesis sobre la catalanitat de Cristòfor Colom, de Miguel de Cervantes, de La Celestina i l'atribució de l'autoria del Lazarillo de Tormes a Joan Timoneda. Va presentar a Mollerussa el seu llibre *La Sardana i la religió de les bruixes* (Librooks).

FOTO: Sagi Serra / El 9 Nou

impedir que es balli. Fins i tot, *Els Pastorets*, aquesta representació que ara ens sembla tan innocent, està prohibida durant tot el segle XVII, el XVIII i part del XIX.

L'associaven a cultes no catòlics?

Exacte. Però per més que els bisbes ho intentaven, no ho van aconseguir. A Olot hi ha una segona prohibició, perquè la primera no es complia! La gent seguia ballant.

Amb el que s'anomena

bruixeria, el ball també hi és vinculat?

Sí. Aquesta és una de les altres sorpreses que vaig tenir fa molts anys, al començar a recollir informació sobre la sardana. Algunes dones diuen —s'hauria de veure si ho fan perquè les deixin de torturar— que en aquests aplecs —els *akelarres*— ballaven la sardana. En alguns casos diuen sardana, contrapàs o “altres danses dels pagesos”.

Joan Amades ja recollia al 'Costumari' aquesta vinculació amb la bruixeria?

Ell sempre parla de bruixeria, com a supervivència de cultes arcaics. Molta gent se n'ha rigut, de l'Amades. Com se'n reien de la catalanitat de Cristòfor Colom o de la descoberta catalana d'Amèrica. Si no hi hagués Amades, la història de Catalunya seria coixa, guerxa i geperuda perquè només podríem parlar dels documents oficials. Amades és el gran historiador de la vida.

La sardana seria una reminiscència d'antics cultes religiosos, segons vostè?

Cultes que se n'han dit pagans, precristians, gentils... Intento portar el lector cap a un espai vinculat amb l'espiritualitat arcaica. Els portaven a terme la gent sotmesa a la colonització romana o visigòtica. ***Portarien associada una dansa en cercle, que hauríem de llegir com a origen de la sardana?***

El llibre no pretén ser només una tesi sobre la sardana i el seu origen. Però sí que hi apareix, com un continuu, la sardana, dita també ball rodó, farandola, contrapàs i altres noms. Aquest ball vehicula activitats com les festes majors, les romeries...

I no sembla que a l'Església li agradés gaire...

La primera documentació que tenim de la sardana és un monitori del 1552 on es prohibeix que es balli en les esglésies. Ho trobem en altres llocs de Catalunya, que els bisbes tenen una obsessió per